

ORANJE NASSASCHOOL voor oecumenisch basisonderwijs
Rembrandtlaan 2a, 1399 VJ Muiderberg, tel. 0294-263475 *Secretariaat/postadres: Postbus 23, 1399 ZG Muiderberg*

SCHOOL ONDERSTEUNINGSPROFIEL

2018-2022

1. INLEIDING

Met de invoering van passend onderwijs krijgen scholen een zorgplicht. Dat betekent dat ze de verantwoordelijkheid krijgen om alle leerlingen een passende onderwijsplek te bieden. Voorheen moesten ouders van een kind dat extra ondersteuning nodig heeft, zelf op zoek naar een geschikte school. Vanaf 1 augustus 2014 melden ouders hun kind aan bij de school van hun keuze, en heeft de school de taak om het kind een passende onderwijsplek te bieden. Op de eigen school, of op een andere school in het reguliere onderwijs of het speciaal onderwijs.

Samenwerkingsverbanden met andere scholen in de regio

Om alle kinderen een passende onderwijsplek te bieden, zijn scholen gaan samenwerken in regionale samenwerkingsverbanden. Voor de Oranje Nassauschool is dat Samenwerkingsverband Unita (www.swvunita.nl). Dit samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor het realiseren van een dekkend netwerk Passend Onderwijs in onze regio. Het nieuwe samenwerkingsverband Unita bestaat uit 32 besturen van 110 scholen, waaronder 5 SO scholen en 5 SBO scholen.

De school waar een kind is aangemeld, is verplicht om eerst te kijken of het kind extra ondersteuning in de klas kan krijgen. Dit schoolondersteuningsprofiel vormt hiervoor het uitgangspunt. Kan de school zelf geen passende onderwijsplek bieden, dan wordt gekeken naar een andere school binnen het samenwerkingsverband die de juiste ondersteuning kan bieden.

Het school ondersteuningsprofiel:

- Het ondersteuningsprofiel is na overleg met het team vastgesteld.
- De MR heeft adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel.
- Het schoolondersteuningsprofiel is in het schooljaar 2016 - 2017 geschreven en wordt elke 4 jaar actueel gehouden.
- Het school ondersteuningsprofiel is onderdeel van het schoolplan en de schoolgids.

2. ALGEMENE GEGEVENS

Schoolnaam: Oranje Nassauschool
Adres: Rembrandtlaan 2A, 1399 VJ Muiderberg

Naam directeur: Tania Dingenouts
Intern begeleider: Ellen Klomp

Telefoon nummer: 0294 263475
Email: directie@onsmuiderberg.nl
Website: www.onsmuiderberg.nl

Brinnummer: 04VF

Bestuur: Stichting Spirit
Adres: Kriekenoord 13, 1113 PT Diemen
Bestuursnummer: 41495

3. ONDERWIJSVISIE, SCHOOLCONCEPT

De Oranje Nassauschool is een basisschool in het dorp Muiderberg, gelegen in een rustige wijk. Wij hebben ons laten inspireren door het Jenaplanonderwijs en passen onderdelen toe binnen ons onderwijs. Voor onze school is het belangrijk dat er een goede balans wordt gezocht tussen de onderdelen: leren door spel, werk, gesprek en viering. De school heeft een open karakter, waardoor de kinderen en ouders zich thuis voelen op onze school.

Wij willen dat de kinderen met veel plezier naar school gaan en heel veel leren. Wij werken aan een fijne sfeer in de groepen. De leerkrachten zetten zich in om uit de kinderen te halen wat erin zit. Ouders spelen daarbij een stimulerende rol.

Wij geven de kinderen de kans om hun eigen mogelijkheden te ontplooiën. Ze leren om zelfstandig, verantwoordelijk, creatief en kritisch te kunnen leven. Onze school is steeds in ontwikkeling, past nieuwe ideeën toe en heeft zorg voor alle kinderen.

Missie: Op de Oranje Nassauschool voel je je thuis en word je uitgedaagd!

Aan onze missie liggen naast de Christelijke normen en waarden de volgende basisuitgangspunten ten grondslag:

- Veiligheid
- Respect
- Samenwerken
- Talent
- Gemeenschap
- Moreel Besef
- Autonomie

Visie: In de onderstaande mindmap hebben wij onze visie ten aanzien van het leren en ontwikkelen van kinderen vertaald:

Passend onderwijs betekent denken in mogelijkheden, handelingsgericht werken en proactief handelen met het kind in samenwerking met de ouders. De Oranje Nassauschool streeft ernaar de leerlingen duurzaam te laten leren, door boeiend, opbrengstgericht onderwijs te geven.

Beleid Leerlingenzorg op de Oranje Nassauschool

De school voert een helder beleid op het terrein van leerlingondersteuning.

Onderwijsbehoeften:

Wij hanteren een systematische manier van werken die van toepassing is op iedereen die een hulpvraag heeft om kansen en mogelijkheden te zoeken en antwoorden te vinden. Onderwijsbehoeften spelen een belangrijke rol. We richten ons op de ontwikkelingsmogelijkheden, de positieve aspecten en het zoeken naar een aanpak die werkt.

Hoe kunnen we dit bieden?

Interactie tussen alle betrokkenen is van essentieel belang, inclusief de ouders, de leerkracht en het kind zelf. Iedereen is deskundig. Het werken met onderwijsbehoeften is doelgericht en stimuleert ons.

Wat vraagt het kind aan ons? Welke benadering, aanpak en instructie heeft het nodig om gestimuleerd te worden? We stemmen ons handelen af op wat een leerling nodig heeft. Het doel is te komen tot een passende samenwerking om maatwerk te geven aan elk kind gerelateerd aan de mogelijkheden van de school. Indien nodig met extra inzet van expertise van buitenaf.

Daarnaast wordt gekeken naar de ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten en de ouders. Wat zijn hun vragen, waar hebben zij behoefte aan? Wat hebben zij nodig om het kind goed te begrijpen en te ondersteunen? Zo wordt de aanpak ook daadwerkelijk effectiever waarbij een appèl wordt gedaan op de mogelijkheden van alle betrokken partijen.

De mogelijkheid bestaat dat we ondanks het feit dat we met elkaar zoeken naar de kansen en de mogelijkheden het kind het niet redt bij ons op school. Wij zullen dan samen met de ouders zoeken naar de juiste zorg en hulp voor het kind.

De procedures en afspraken over leerlingondersteuning:

Algemene doelstelling is dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen. De groepsleerkracht heeft een centrale rol in de zorgstructuur op onze school. Het verschil in onderwijsbehoefte van kinderen hangt samen met de verschillen in cognitieve ontwikkeling, sociale en emotionele ontwikkeling, lichamelijke condities, motorische mogelijkheden, werkhouding en sociaal-culturele achtergrond. Door middel van tussentijdse Cito-toetsen, methode gebonden toetsen en andere toetsen volgen wij de leerlingen in hun ontwikkeling. Waar nodig sturen wij de ontwikkeling bij door middel van differentiatie binnen de eigen groep. Om dit te bereiken zetten wij handelingsgericht werken (HGW) in.

Er is een aantal zorgniveaus, hieronder weergegeven:

1. Goed onderwijs in groepsverband: Kwaliteit instructiegedrag en klassenmanagement, juist gebruik van effectieve methodes of materialen op basis van leerlijnen, gebruik leervolgsysteem
2. Extra zorg in de groep door groepsleerkracht: Vaststellen van potentiële uitvallers door signaleren, begrijpen, plannen, uitvoeren en evalueren. Voldoende differentiatie in de groep.
3. Speciale zorg na intern onderzoek: Vaststellen van leerlingen met ernstige (leer of sociaal emotioneel) problemen, deze leerlingen krijgen intensievere begeleiding, individueel of in kleine groepjes.
4. Speciale zorg na extern onderzoek: Vaststellen van probleem door middel van psychodiagnostisch onderzoek. Gespecialiseerde behandeling.

Wij stellen voortdurend vier vragen centraal over het leren van leerlingen, die cruciaal zijn voor ons onderwijs en leidend voor ons dagelijks werk:

1. *Wat willen wij dat de leerlingen leren?*
2. *Hoe weten we of de leerlingen leren?*
3. *Wat doen we als ze niet leren of sneller leren?*

4. Wat is ons gezamenlijk antwoord hierop?

Voor alle leerkrachten geldt dat zij:

- Adequate toets- en observatie-instrumenten kunnen toepassen;
- De gegevens helder kunnen weergeven (verslag doen);
- Resultaten en gegevens kunnen analyseren;
- Een handelingsplan (betreffende een individueel kind of een groep) kunnen opstellen en uitvoeren;
- De uitvoering van dit plan kunnen evalueren.
- Gesprekken met ouders kunnen voeren.
- Kunnen zorgdragen voor leerling-dossiers in Parnassys

De taak van de intern begeleider is:

- Het voorbereiden en leiden van groeps- en leerlingbesprekingen;
- Collega-leerkrachten ondersteunen bij specifieke hulpvragen;
- Het opzetten en coördineren van het leerlingvolgsysteem;
- Het ondersteunen (begeleiden) van collega-leerkrachten bij het analyseren van toets- en observatiegegevens en het maken van een handelingsplan;
- Het voorbereiden (en eventueel leiden) van pedagogische en didactische teambesprekingen/intervisiebijeenkomsten;
- Het voeren van gesprekken met ouders;
- Het houden van periodiek overleg met de schoolleiding wat betreft bevindingen in het kader van het leerlingvolgsysteem, de individuele leerlingbegeleiding en trendanalyses;
- Het onderhouden van contacten met het samenwerkingsverband Unita, externen en collega scholen etc.;
- Het maken van beleidsvoorstellen met betrekking tot de leerlingenzorg;
- Het maken van een Toets kalender voor een schooljaar;
- Mede zorgdragen voor leerlingdossiers.

De taak van de schoolleiding is:

- Op basis van de door de IB aangeleverde groepsoverzichten, school overzichten en trendanalyses de kwaliteit van het onderwijsaanbod bewaken en daar waar nodig aanpassen;
- Ontwikkelingen op teamniveau aansturen, bespreken en evalueren;
- Actiepunten opnemen in het schoolplan;
- Een (aangepast) onderwijsaanbod uitvoeren en evalueren;
- Bewaken van de continuïteit van het leerlingvolgsysteem en de kwaliteit van zorg.

4. KENGETALLEN LEERLINGENPOPULATIE VAN DE AFGELOPEN SCHOOLJAREN T/M JUNI 2017

	6- 2015	6- 2016	6- 2017
aantal leerlingen (totaal)	211	214	209
aantal leerlingen met 0,3 leerlinggewicht	0	0	0
aantal leerlingen met 1,2 leerlinggewicht	0	0	0
aantal leerlingen dat de voor- of vroegschool heeft bezocht	0	0	0

aantal leerlingen dat is geplaatst in het SBO	0	4	1
aantal leerlingen dat is geplaatst in het SO	0	0	0
aantal leerlingen dat is teruggeplaatst uit het SBO	0	0	0
aantal leerlingen dat is teruggeplaatst uit het SO	0	0	0
aantal leerlingen met een indicatie SO (lgf)	0	0	0
uitstroomgegevens Pro en LWOO	1	1	0
aantal leerlingen dat in het ZAT is besproken	3	3	3
aantal leerlingen dat is gemeld bij Veilig Thuis	0	0	1
aantal leerlingen dat is geschorst	0	0	0

5. BASISONDERSTEUNING

Onze school werkt volgens de zeven uitgangspunten van handelingsgericht werken (HGW)

In ons onderwijs willen wij een passend aanbod creëren dat recht doet aan het leren van kinderen. We houden daarbij de onderwijsbehoefte van de kinderen in het oog. Dat wil zeggen dat we vanuit de focus op het leerdoel, passende werkvormen kiezen bij de lessen, waarbij kinderen ook verschillende leerstijlen kunnen aanspreken. De principes van boeiend onderwijs en de daarbij horende werkvormen als coöperatieve leerstrategieën, vormgevers en denkgewoonten zijn dan ook terug te vinden in ons onderwijs.

Een aantal keer per jaar neemt de leerkracht de groep 'onder de loep'. Toets resultaten worden bekeken, evenals de door observatie verkregen onderwijsbehoeften van een kind. De leerkracht neemt hier het leerstofaanbod voor de komende periode erbij. Op basis van deze gegevens besluit de leerkracht, eventueel samen met de Intern Begeleider, welke ondersteuning een kind nodig heeft om de gewenste resultaten te behalen. Er worden in de klas meerdere subgroepen gevormd, waar op verschillende manieren de lesstof wordt aangeboden. In de basisgroep worden de lessen op het 'gemiddelde' niveau aangeboden. Kinderen die meer ondersteuning of tijd nodig hebben komen in de intensief groep. Kinderen die minder hulp nodig hebben of de doelen al beheersen komen in de topgroep.

In de praktijk betekent dit dat we van onze groepen een groepsoverzicht maken met de scores, aandachtspunten, onderwijsbehoeften en gegevens uit observaties. Vanuit dit groepsoverzicht maken we een groepsplan, waarin in we kinderen clusteren en doelen per clustering stellen. Dit groepsplan is ons werkplan waarin duidelijk beschreven staat waar we met de verschillende groepen kinderen aan gaan werken. Deze manier van werken heet Handelings Gericht werken.

Dat ziet er zo uit in een schema:

<p>Augustus – Oktober</p> <p>Groepsoverzicht (Groeps)handelingsplannen Groepsbespreking: leerkracht – IB-er Leerlingbespreking: team – IB-er Kindgesprekken: leerkracht – leerling Optionele Oudergesprekken Signaleren via toetsen en observaties</p>	<p>November – Januari</p> <p>Evaluatie (groeps)plannen Groepsoverzicht (Groeps)handelingsplannen Leerlingbespreking: team – IB-er Signaleren via (Cito) toetsen en observaties Oudergesprekken: alle ouders Rapport</p>
<p>Februari – April</p> <p>Evaluatie (groeps)plannen Groepsoverzicht (Groeps)handelingsplannen Groepsbespreking: leerkracht – IB-er Leerlingbespreking: team – IB-er Signaleren via toetsen en observaties Oudergesprekken n.a.v. rapport</p>	<p>Mei – Juli</p> <p>Evaluatie (groeps)plannen Groepsoverzicht (Groeps)handelingsplannen Groepsbespreking: leerkracht – IB-er Leerlingbespreking: team – IB-er Signaleren via (Cito) toetsen en observaties Optionele Oudergesprekken Overdracht via groepsoverzicht/plannen</p>

De zeven uitgangspunten van HGW zijn:

1. **De onderwijsbehoeften van leerlingen staan centraal.** Wat heeft een leerling nodig om een bepaald doel te behalen? Denk aan instructie op een andere manier, extra leertijd of uitdaging. Hoe kan de leerkracht de leerling hierbij zo goed mogelijk ondersteunen?
2. **Afstemming en wisselwerking:** het gaat niet alleen om het kind, maar om het kind in wisselwerking met zijn omgeving. Het gaat om deze leerling in deze groep, bij deze leerkracht, op deze school en van deze ouders. Hoe goed is de omgeving afgestemd op wat dit kind nodig heeft?
3. Leerkrachten realiseren passend onderwijs en leveren daarmee een cruciale bijdrage aan een positieve ontwikkeling van leerlingen op het gebied van leren, werkhouding en sociaal-emotioneel functioneren. Met andere woorden: **het is de leerkracht die 't doet**. Maar wat heeft de leerkracht hiervoor nodig, wat zijn de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht?
4. **Positieve aspecten** van het kind, de leerkracht, de groep, de school en ouders zijn van groot belang. Naast problematische aspecten zijn deze positieve aspecten nodig om de situatie te begrijpen, ambitieuze doelen te stellen en om een succesvol plan van aanpak te maken en uit te voeren.
5. **Samenwerking** tussen leerkrachten, leerlingen, ouders, interne en externe begeleiders is noodzakelijk om een effectieve aanpak te realiseren. Dit vergt constructieve communicatie tussen betrokkenen. Samen analyseren wij de situatie en zoeken we naar oplossingen.
6. **Doelgericht werken:** ons team formuleert korte en lange termijn doelen voor het leren, de werkhouding en het sociaal-emotioneel functioneren van alle leerlingen en evalueren deze in een cyclus van planmatig handelen.
7. **Deze werkwijze is systematisch, in stappen en transparant** .Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, hoe en wanneer. Formulieren en checklists ondersteunen dit streven. Ons team is open over de manier van werken en over de plannen en motieven.

Verantwoordelijkheden binnen de zorg

Om deze uitgangspunten vorm te geven is het belangrijk dat iedereen zijn/haar verantwoordelijkheden kent en neemt. De verantwoordelijkheden hebben wij als volgt vormgegeven:

- De zorg voor de leerlingen in de groep is te allen tijde de verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht, dit wil echter niet zeggen dat hij/zij er alleen voor staat. De leerkracht wordt door middel van advies en begeleiding ondersteund door de intern begeleider, de leerlingbegeleiders, de collega leerkrachten en de schoolleiding;
- Het opstellen van de toets-kalender van de af te nemen niet methode gebonden toetsen (Cito) voor alle groepen en individuele kinderen wordt gedaan door de Intern Begeleider;
- De leerkrachten volgen de data van de toetskalender en nemen de toetsen af zoals in de handleiding van Cito staat beschreven. Leerkrachten zorgen ervoor dat toetsresultaten tijdig in het administratiesysteem worden ingevoerd;
- Leerkrachten geven met behulp van (groeps)handelingsplannen gedifferentieerd les en stemmen het onderwijsaanbod af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen;
- De intern begeleider begeleidt de leerkrachten in het omgaan met de zorgleerlingen en de IB-er is de coördinator van alle maatregelen rondom de zorg van die leerlingen. Daar ligt zijn/haar verantwoordelijkheid;

Vanuit de genoemde verantwoordelijkheid van de intern begeleider vloeien al zijn/haar werkzaamheden voort en is hij/zij voor die werkzaamheden voldoende toegerust, zowel in tijd als in deskundigheid;

- De leerkracht is degene die de ouders informeert en op de hoogte houdt. De intern begeleider kan een ondersteunende rol spelen;
- De beschreven uitgangspunten van HGW spelen een functionele rol binnen het zorgsysteem van de school. Het zorgteam en de directie zien erop toe dat zij een plek krijgen binnen de school, door het structureel te bespreken en te evalueren tijdens bouwvergaderingen en studiedagen. Afspraken worden centraal vastgelegd en jaarlijks geëvalueerd.
- De school ontwikkelt zich steeds verder naar afstemming van onderwijs aan het kind. Dit vindt plaats onder leiding van de intern begeleider. Zij/hij geeft input aan de leerkrachten die het vertalen naar hun groep;
- Voor sommige leerlingen is extra ondersteuning buiten de groep noodzakelijk. De intern begeleider bepaalt in overleg hoe de zorgtijd het beste ingezet kan worden ten behoeve van deze kinderen.

Doelstellingen zorg

Wij hanteren op de Oranje Nassauschool de algemene doelstelling dat wij de leerlingen zoveel mogelijk binnen het reguliere basisonderwijs willen houden en laten doorstromen naar een reguliere school voor voortgezet onderwijs.

Onze leerdoelstelling:

Leren is een uniek en sociaal proces, waarin het kind in staat is om zelfstandig of samen met anderen kennis op te doen, vaardigheden te ontwikkelen en te groeien tot een authentiek kritisch persoon. Liefst met plezier, succes en betrokkenheid bij de eigen ontwikkeling.

Op sociaal emotioneel gebied en op cognitief gebied hebben wij de volgende doelen geformuleerd:

Sociaal emotioneel gebied:

- Plezier in leren houden en / of krijgen;
- Het zelfvertrouwen van de kinderen versterken;
- Samenwerking tussen de kinderen bevorderen;
- Zelfstandigheid van de kinderen bevorderen;
- De kinderen leren accepteren dat sommige leerstofgebieden (soms blijvend, bijv. bij dyslectische kinderen) moeilijkheden opleveren;
- Respect hebben voor elkaar en de omgeving.

Cognitief gebied:

- Gedegen onderwijs geven van de basisvakken;
- Leren structuur aan te brengen in wat geleerd moet worden;
- Leerachterstanden vroegtijdig signaleren en het onderwijsaanbod hierop afstemmen;
- Leerlingen ontwikkelen zich op hun eigen niveau;
- Leerling begeleiden op een eigen leerlijn;
- Leerlingen extra uitdaging bieden d.m.v. compacten en verrijken.

Organisatie van de leerlingenzorg HGW-1-zorgroute

Door de implementatie van het handelingsgericht werken hebben we de zorgstructuur op de Oranje Nassauschool aangepast.

De leerkracht heeft een belangrijke rol in de leerlingenzorg op onze school, maar staat er niet alleen voor. De leerkracht wordt door middel van advies en begeleiding ondersteund door de intern-begeleider (IB). Leerkrachten, IB-er en schoolleiding werken samen aan een systeem van integrale leerlingenzorg. Er is sprake van een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de zorg van de individuele leerlingen.

Binnen de leerlingenzorg op school vindt het volgende overleg plaats:

- Directie en IB overleg, 6 keer per jaar (trendanalyses bespreken)
- Zorgteam overleg: IB en directie (2x per maand)
- Groepsbespreking: IB en leerkracht, 2 keer per jaar
- Leerlingbespreking: IB en leerkracht, 3 keer per jaar
- Rapport of kindbespreking: ouders en leerkracht, 3 keer per jaar (1 keer een voortgangskennismakingsgesprek en 2 keer een rapportgesprek). Tweede rapportgesprek is op aanvraag van ouders en/of leerkracht.
- Individuele gesprekken/MDO gesprekken met ouders (door leerkracht en/of IB) op verzoek en naar aanleiding van speciale en/of individuele ondersteuning.
- Zorgadviesteam ZAT: schoolmaatschappelijk werk, schoolarts, leerplichtambtenaar en IB-er

Zorgstructuur

De zorgstructuur bestaat uit 4 stappen en 6 fasen. De stappen zijn: waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren.

De 6 fasen zijn:

1. Leerkracht analyseert de gegevens die via toetsen, observaties en gesprekken zijn verkregen. De IB-er kan de leerkrachten hierbij ondersteunen. De leerkracht formuleert vervolgens nieuwe doelen
2. Specifieke behoeften van leerlingen worden in kaart gebracht
3. Onderwijsbehoeften beschrijven van alle leerlingen
4. Clusteren van leerlingen in (sub) groepen, onderwijsaanbod beschrijven per (sub) groep en ondersteuningsbehoeften van leerkracht aangeven
5. Opstellen van het groepsplan voor een bepaalde periode
6. Evalueren en nieuwe gegevens verzamelen die nodig zijn om een nieuw groepsplan te kunnen opstellen.

Werken met groepsoverzichten, groepsplannen en groepsbesprekingen

- Aan het begin van het schooljaar wordt het groepsoverzicht van het voorgaande jaar besproken met IB er. De afspraken worden overgenomen. Het is wel zo dat de leerkracht zich hier in moet kunnen vinden en anders een andere werkvorm moet kiezen.
- Na de CITO toetsen wordt het groepsoverzicht in februari bijgesteld en geëvalueerd met de IB er
- Na de CITO toetsen in juni wordt het groepsoverzicht bijgesteld en geëvalueerd. Dit is dan meteen het overdrachtsformulier voor de leerkracht in het nieuwe schooljaar. Belangrijke uitgangspunten zijn de tops en de tips wat goed werkt voor deze groep of voor de individuele leerling.

Werken met Groepsplannen en Individuele Handelingsplannen

De hele cyclus wordt per schooljaar twee keer doorlopen en vindt plaats na elke hoofdmeting in januari en juni. Twee keer per jaar vindt er een tussenevaluatie plaats, in oktober en april. Bij het doorlopen van

de hele cyclus wordt een nieuw groepsplan gemaakt en bij de tussenevaluaties wordt het bestaande groepsplan indien nodig gewenst aangepast.

Werken met Individueel handelingsplan

Bij een individuele leerling te gebruiken bij een specifieke aanpak, bijv. doublure kinderen, apart programma, of een individuele hulpvraag.

Groeps- en leerlingbespreking

Om de leerkracht te ondersteunen vinden groeps- en leerlingbesprekingen plaats. Hierin bespreken de leerkrachten en de IB alle leerlingen. Er vinden ook gerichte groepsbezoeken plaats door de intern begeleider en/of leerlingbegeleiders om leerkrachten feedback te geven op hun handelen.

Het doel van een leerlingbespreking is de ondersteuningsbehoeften en aanpak van één specifieke leerling te verhelderen. Ook de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht komen in de leerlingbespreking aan bod. De principes van HGW worden tijdens de leerlingbespreking zoveel mogelijk toegepast. Er wordt een antwoord gegeven op de hulpvraag van de leerkracht, zodat de leerling weer zo snel mogelijk in het groepsplan opgenomen kan worden. Andere vormen van ondersteuning zijn klassenconsultaties, coaching of adviesgesprekken door de IB-er, eventueel in samenwerking met externe begeleiders van het samenwerkingsverband.

De Oranje Nassauschool heeft een aantal specialisten in dienst die onderwijs hulpvragen van de leerlingen kunnen opvangen. Zo is er een IB-er, een leerkracht met kennis over het Syndroom van Down, een leesspecialist, 2 gedragspecialisten, een taalspecialist en verder specialisten op het gebied van muziek, drama en cultuur.

Het zorgteam (waarin o.a. IB, leesspecialist, gedragspecialist) coördineert de zorg voor deze leerlingen. De IB-er stuurt het geheel aan.

De leerlingen worden niet alleen gevolgd op het gebied van leerprestaties, maar ook op sociaal-emotioneel gebied. Hiertoe wordt het leerlingvolgsysteem ZIEN en Pravoo gebruikt.

Externe ondersteuning en Handeling Gerichte Diagnostiek, MDO (Multi Disciplinair Overleg)

Voor leerlingen met een specifieke hulpvraag kunnen wij een Groeidocument aanvragen bij SWV Unita. De intakecommissie van Unita bespreekt dit groeidocument en wijst een trajectbegeleider aan die het MDO zal leiden. Aan een MDO nemen naast de leerkracht, IB-er en ouders ook een of meer externe deskundigen vanuit Unita deel. Dit kan een ambulante begeleider, schoolpsycholoog, orthopedagoog, schoolarts of schoolmaatschappelijk medewerker uit de jeugdzorg zijn.

Centrale vragen bij het MDO kunnen zijn:

Wat heeft dit kind nodig, wat hebben de ouders nodig en of wat heeft de leerkracht nodig om ervoor te zorgen dat deze leerling goed gaat functioneren.

Het Zat overleg (zorg advies team overleg)

De meeste basisscholen in de regio Gooi en Vechtstreek beschikken over een Zorg Advies Team (ZAT). Dit is een werkoverleg op school waarin de intern begeleider van de school (IB-er), de jeugdarts van de GGD, een schoolmaatschappelijk werker van Versa Welzijn en de leerplichtambtenaar van het Regionaal Bureau Leerlingzaken samenwerken. Het doel van het overleg is om de zorg voor leerlingen met problemen zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.

Remedial Teaching

Remedial teaching: Extra hulp zowel binnen als buiten de groep, individueel of in een klein groepje. Dit wordt uitgevoerd door de onderwijsassistent.

Particuliere hulp

Onder particuliere hulp verstaan we extern onderzoek en hulp door een particulier bureau of persoon, bijv. een orthopedagoog, een logopediste, een psycholoog e.d. In sommige gevallen (bij. vanwege lange wachttijden) kan de intern begeleider ouders adviseren om particulier diagnostisch onderzoek te laten verrichten (eventueel met een verwijzing van de huisarts). Onderzoek en hulp buiten het zorgplatform om gebeurt altijd op kosten van de ouders en onder verantwoordelijkheid van de ouders. Om het onderwijs zo goed mogelijk af te stemmen op de behoeften van de leerlingen is het wel wenselijk dat ouders de groepsleerkracht en de intern begeleider op de hoogte houden van het verloop van het onderzoek. Ouders, leerkracht en IB-er bespreken vervolgens met elkaar de uitkomsten van het onderzoek en de eventuele aanbevelingen en adviezen. Afspraken en vervolgstappen die voortvloeien uit het gesprek worden schriftelijk vastgelegd.

Leerlingvolgsysteem

Het leerlingvolgsysteem is een hulpmiddel om op een systematische manier de vorderingen van alle leerlingen over langere periodes in kaart te brengen. Het stelt de leerkracht in staat vast te stellen of de ontwikkelingen van de leerlingen naar wens verlopen.

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier en om hier goed zicht op te houden werken we op school met het ontwikkelingsvolgmodel "Pravoo" voor de onderbouw. Als het kind vier weken op school zit wordt hiermee gestart. Naar aanleiding van observaties wordt door de leerkrachten van groep 1 en 2 twee keer per jaar per kind een signaleringslijst ingevuld t.a.v. kringgedrag, werkgedrag, spelgedrag, sociaal-emotioneel gedrag, taal, motoriek, ruimtelijk en zintuigelijk waarnemen. Wij hebben enkele aanvullingen genoteerd om ook mogelijk begaafde kinderen vroegtijdig te kunnen signaleren. De Cito toetsen Rekenen en Taal voor kleuters worden in groep 2 in jan / juni afgenomen.

In de groepen 3 t/m 8 maken wij gebruik van de Cito-toetsen voor spelling, rekenen, begrijpend lezen en voor technisch lezen de DMT en de AVI- leestoetsen.

In de groepen 3 t/m 8 wordt vanaf schooljaar 2017-2018 gestart met de implementatie van het volgmodel sociaal-emotionele ontwikkeling ZIEN.

Met behulp van het leerlingvolgsysteem stelt de leerkracht vast of:

1. de leerlingen voldoende ontwikkeling doormaken
2. de leerstof op het niveau van de leerling is afgestemd
3. de leerlingen extra hulp nodig hebben
4. veranderingen in het onderwijsgedrag van de leerkracht nodig zijn
5. onderdelen van het onderwijsprogramma voor verbetering in aanmerking komen
6. leerlingen zich sociaal en emotioneel prettig voelen op school en in de groep.

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

De resultaten van de Cito toetsen worden door de leerkracht geanalyseerd. Naast deze analyse verzamelt de leerkracht alle overige informatie die van belang is om de onderwijsbehoeften van deze leerlingen helder te krijgen. In het groepsplan worden vervolgens de doelen, de aanpak, het lesaanbod en de materialen omschreven. De looptijd van een handelingsplan is circa 10 tot 12 weken. Wanneer de looptijd is verstreken, wordt het plan geëvalueerd door de groepsleerkracht en eventueel besproken met de IB-er.

De Cito-resultaten en de evaluatie van de aanpak worden tijdens de rapportbespreking met ouders doorgenomen.

De leerkracht is verantwoordelijk voor de inhoud, de uitvoering en de evaluatie van het plan. Tevens is de leerkracht verantwoordelijk voor de communicatie met de ouders.

Wanneer er bij de leerkracht en/of intern begeleider vermoedens zijn dat een kind ernstige en/of langdurige leer- of gedragsproblemen heeft, kan door de intern begeleider een MDO worden aangevraagd. Samen met een externe deskundige worden de onderwijsbehoeften van de leerling in kaart gebracht. Een psychologisch onderzoek kan een volgende stap zijn.

Indien in overleg met de IB-er, leerkracht en ouders wordt besloten dat een leerling niet het niveau van groep 8 zal halen, wordt er een speciaal programma (ontwikkelingsperspectief, OPP) opgesteld. Hierin worden voor de leerling realistische einddoelen beschreven en in het leerling dossier vastgelegd. Voor deze leerlingen wordt een individueel handelingsplan opgesteld dat te allen tijde wordt besproken met ouders. De leerling werkt vervolgens op een eigen leerlijn met behulp van aangepast lesmateriaal. Wanneer het speciaal basisonderwijs (SBO) of speciaal onderwijs (SO) de beste plaats is voor een leerling wordt er door de IB-er in samenwerking met de ouders, een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) bij Unita aangevraagd. Alleen met een TLV kan de leerling naar het SBO of SO.

Binnen de school zijn onder andere de volgende protocollen aanwezig:

- Protocol dyslexie
- Protocol (hoog) begaafden.

Doublure

Indien er sprake is van een doublure moeten de volgende aandachtspunten meegenomen worden in de besluitvorming: heeft doublure meerwaarde voor het kind en heeft het kind al eerder gedoubleerd. Doublure moet bij voorkeur plaatsvinden in de groepen 1 t / m 4 en bij uitzondering in de groepen 5 t / m 8. Het heeft de voorkeur dat dit besluit voor 1 mei wordt genomen. Dit proces moet dan wel al eerder met de ouders besproken zijn. Het besluit tot groepsverlenging wordt overlegd met de ouders. De school heeft vanuit haar professie hierin het laatste woord.

Leesproblemen en dyslexie

Onze school streeft ernaar voldoende aandacht te geven aan het vroegtijdig signaleren en de begeleiding van leerlingen met lees- en spellingsproblemen. Bij veel kinderen worden lees- en spellingsproblemen duidelijk in groep 3 en 4 van de basisschool, maar het kan ook pas later op de basisschool of zelfs op de middelbare school naar voren komen. Leerlingen die moeilijkheden ervaren bij het lezen en spellen krijgen in de groep extra uitleg en aandacht. Indien deze extra aandacht weinig of geen resultaten heeft spreken we van ernstige lees- en spellingproblemen of dyslexie.

Meestal helpt extra uitleg om de leesmoeilijkheden weg te nemen. Soms zien we echter dat leesproblemen hardnekkiger zijn en dat er ernstiger lees- of spellingsproblemen blijven bestaan. Er ontstaat dan een vermoeden van dyslexie.

Wat is dyslexie?

Dyslexie is een specifieke leerstoornis met een neurologische basis, waarbij de kern van het probleem ligt in het vlot lezen en spellen van woorden. Elk individu met dyslexie is een geval op zichzelf.

Ongeveer 5-7% van de leerlingen wordt gezien als dyslectisch. Het komt voor bij alle niveaus van intelligentie, in alle vormen van onderwijs en is onafhankelijk van sociaal economische status of achtergrond. Erfelijkheid speelt wel een rol: als één van de ouders dyslectisch is, is er een aanzienlijk verhoogde kans (60%-80%) dat het kind ook dyslexie heeft. Dyslexie heeft invloed op het hele cognitieve functioneren van een kind en op de informatieverwerking. Daarnaast kan dyslexie door frustraties en faalervaringen leiden tot sociaal-emotionele problematiek en motivatieproblemen.

Statistisch gezien doen lees- en spellingproblemen zich voor bij tien procent van leerlingen. Op de Oranje Nassaschool werken wij volgens de richtlijnen van het landelijk protocol Leesproblemen en Dyslexie.

Vergoede diagnostiek en behandeling via de gemeente

Om in aanmerking te komen voor vergoede diagnostiek en behandeling van dyslexie, moet er sprake zijn van ernstige, enkelvoudige dyslexie. Ernstig: wanneer de leerling scoort volgens het bovenstaande criterium van achterstand gedurende twee interventieperiodes van intensieve hulp vastgelegd in twee

handelingsplannen en gedurende drie achtereenvolgende meetmomenten. Enkelvoudig: Er mag geen sprake zijn van andere gediagnosticeerde problematiek die het lezen en of spellen kunnen beïnvloeden, zoals bijv. bij ADHD (tenzij het kind medicatie gebruikt en het gedrag onder controle is). Ook mogen de lees- en of spellingproblemen geen gevolg zijn van didactische verwaarlozing.

Dyslexie buiten de vergoedingsregeling

Indien het kind niet tot de allerzwakste lezers/spellers behoort, maar wel significant lager scoort voor de vakken technisch lezen en/of spellen ten opzichte van de andere vakken en de resistentie kan worden aangetoond met behulp van handelingsplannen kan deze leerling wel degelijk dyslectisch zijn en in aanmerking komen voor een dyslexieverklaring. Ook in het geval van meervoudige dyslexie (dyslexie in combinatie met een andere stoornis) of een minder ernstige vorm van dyslexie, blijft diagnostiek en behandeling mogelijk. Het valt dan alleen niet onder de vergoedingsregeling.

Ouders kunnen hun kind via een particulier bureau met een erkende bekwaamheidsregistratie in de psychodiagnostiek laten diagnosticeren en laten begeleiden. De kosten van zo'n onderzoek en behandeling zijn voor rekening van de ouders. Ook bij dit traject begeleiden en adviseert de IB-er de ouders en de leerkracht.

Waarvoor is een dyslexieverklaring van belang?

Het geeft in de eerste plaats duidelijkheid, zowel voor de ouders en de leerling als voor de leerkracht. In de tweede plaats geeft een dyslexieverklaring een leerling het recht op een aantal compenserende en dispenserende maatregelen. In de middenbouw is de aanpak in de klas voor dyslectische leerlingen met name gericht op de behandeling van dyslexie. Door middel van extra instructie, extra leertijd en extra ondersteuning proberen we het onderwijs zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de onderwijsbehoeften van leerlingen met dyslexie.

In de bovenbouw ligt de nadruk meer op het omgaan met dyslexie en het gebruik en inzetten van ondersteunende (digitale) middelen en materialen. In overleg met de leerling en de ouders worden compenserende en dispenserende maatregelen uitgeprobeerd en geëvalueerd. In het voortgezet onderwijs is een dyslexieverklaring ook noodzakelijk om in aanmerking te komen voor compenserende en dispenserende maatregelen. (zie voor verdere procedures en schoolaanpak het dyslexieprotocol)

Dyscalculie

Dyscalculie is een hardnekkig probleem met rekenen wat niet overgaat. Dyscalculie kan pas worden vastgesteld wanneer er minimaal een half jaar 2x per jaar intensieve begeleiding is geboden aan de leerling en wanneer deze begeleiding geen vooruitgang laat zien. Om dyscalculie te laten onderzoeken en een dyscalculie verklaring aan te vragen wordt een MDO aangevraagd. Zie voor meer informatie het protocol ernstige reken en wiskunde problemen en dyscalculie www.erwd.nl

Begaafde kinderen

Wanneer kinderen die I of I+ scoren op LVS en meer uitdaging nodig hebben of leerlingen via het digitaal handelingsprotocol begaafdheid (DHH) worden gesignaleerd , wordt hiervoor een handelingsplan opgesteld. Dit plan geeft aan op welke gebieden het kind extra of aangepaste leerstof krijgt aangeboden. Grofweg bestaan er drie mogelijkheden:

- Compacten;
- Verrijken/verbreden;
- Versnellen.

Voor compacten kan worden gekozen, als de leerling op een of meerdere gebieden zich de nieuw aangeboden stof snel eigen maakt en herhaling niet nodig is, c.q. tot verveling of onderpresteren leidt. Dit kan voor één vakgebied worden toegepast (meestal rekenen) of voor meerdere gebieden met het doel de leerling in de volle breedte een groep te laten versnellen (=overslaan).

Verrijking (of verdieping c.q. verbreding) vindt plaats door middel van:

- het aanbieden van zelfstandig werkmateriaal en opdrachten op meerdere niveaus

Versnellen

Versnellen is mogelijk in de volle breedte. Er is sprake van 'een klas overslaan'. Dit is een uiterste, waarvan alleen gebruik wordt gemaakt als ander aanbod onvoldoende uitkomst biedt. Ook hier ligt de uiteindelijke beslissing bij de school na overleg met de ouders.

Grenzen van de school

De problematiek van een kind kan van dien aard zijn dat verwijzing naar een andere vorm van onderwijs het beste is. Het kan zijn dat de leerling, de leerkracht, de interne begeleider of de ouders geen mogelijkheden meer zien voor dit kind op onze school. Het kan zijn dat de begeleiding voor deze leerling voor school te intensief wordt en ten koste gaat van de aandacht voor de andere kinderen. Wanneer op onze school van alles is geprobeerd en de leerling zelf met inschakeling van externe hulp toch niet voldoende geholpen kan worden is de grens aan de zorg van de school bereikt. Hiernaast vinden wij het ook onverantwoord een leerling bij ons op school te houden als de veiligheid van de leerling en/of zijn omgeving niet langer gegarandeerd is. Het kind is dan beter op zijn plaats binnen een andere vorm van onderwijs.

Veilig klimaat

Wij streven wij naar een veilig en goed pedagogisch klimaat binnen de school

- Wij werken met de methodes Soemo en Trefwoord. Door preventief te werken aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen kan dit gebeuren in een positieve sfeer. Trefpunt wordt nagenoeg dagelijks gebruikt in de dagopening (de kring) waarbij een sociaal emotionele vaardigheid centraal staat. De thema's zijn schoolbreed hetzelfde.
- Als school nemen wij het Volgsysteem Sociaal-Emotionele ontwikkeling behorende bij ZIEN af. Hierdoor hebben wij onder andere inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen.
- Als school hebben wij een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten. No Blame en de officiële waarschuwing zijn instrumenten die wij hierbij gebruiken. Hiernaast hebben wij twee vertrouwenspersonen aangesteld.
- Tevens maakt elke groep zijn eigen groepsregels. Deze worden aan het begin van het schooljaar met de groep opgesteld en vastgelegd.
- Als school zorgen wij ervoor dat we allemaal op een respectvolle manier met elkaar omgaan.
- Onze school gaat vertrouwelijk om met informatie over leerlingen.
- Onze school hanteert kwaliteitsbeleid op het gebied van pedagogisch handelen van het schoolteam. Wij zijn hiervoor gezamenlijk verantwoordelijk. Dit wordt bewaakt door de directeur.
- Het personeel ziet verschillen tussen leerlingen als vanzelfsprekend en weet hiermee om te gaan door gericht te differentiëren.

Verdere informatie met betrekking tot de basisondersteuning is te vinden in het document 'basisondersteuning Unita', vastgesteld 18 september 2013.

6. BASISKWALITEIT VAN HET ONDERWIJS (MEEST RECENT OORDEEL INSPECTIE)

Laatste inspectietoezicht d.d.: 9 en 11 december 2014, handhaving basisarrangement.

Opbrengsten

De eindopbrengsten op de Oranje Nassauschool zijn voldoende. De school verantwoordt zich over de eindresultaten met de Cito-Eindtoets groep 8. De gemiddelde scores liggen boven de ondergrens die de inspectie hanteert. De tussentijdse opbrengsten zijn eveneens voldoende.

Samenvatting

Uit het rapport van bevindingen van het laatste inspectietoezicht in 2014, valt op te maken dat op basisschool Oranje Nassau de kwaliteit van het onderwijs op de meeste onderzochte indicatoren op orde is.

Tijdens dit inspectiebezoek komt naar voren dat de begeleidings- en zorgcyclus nog verbetering behoeft, met name wat betreft de fasen van analyseren, planmatig handelen en evalueren. Vanaf 2013 zijn er verschillende actieplannen in werking gesteld om de gehele onderwijskwaliteit op de school te verbeteren.

Zie rapportage inspectietoezicht op www.onderwijsinspectie.nl

7. ERVARINGEN EN GRENZEN VAN DE SCHOOL

Op onze school is kennis en ervaring met leerlingen met bijvoorbeeld AD(H)D, ASS, Syndroom van Down, DCD, dyslexie en dyscalculie.

De Oranje Nassauschool heeft veel expertise binnen de school, zodat wij de onderwijs hulpvragen van de leerlingen kunnen opvangen. Zo is er een intern begeleider, een onderwijsassistent, 2 gedragspecialisten, 2 taal/leesspecialisten en verder specialisten op het gebied van muziek, drama en cultuur.

N.B. niet voor al deze specialismen is binnen de formatie ruimte opgenomen, er zijn wel taakuren voor toegewezen.

Bij iedere leerling die wordt aangemeld, bekijken wij de zorg die deze leerling nodig heeft. Wat kunnen de ouders bieden, wat kan er extern aan ondersteuning geboden worden? Hoe is de groepsamenstelling? Hoeveel zorgleerlingen zitten er al in de groep en op school. Belangrijk is dat de school de verantwoordelijkheid voor de leerling of van de groep en van de leerkracht kan blijven dragen. Als dit niet het geval is dan zullen wij in samenwerking met de ouders er alles aan doen om tot een gezamenlijke oplossing te komen. Ouders hebben de plicht om de school alle informatie betreffende hun zoon of dochter te verstrekken. Dit geldt ook voor de overdracht van de peuterspeelzaal.

Wanneer de leerling op onze school niet het onderwijsaanbod kan krijgen dat nodig is of wanneer de leerkracht of de groep de grens om het juiste onderwijsaanbod te bieden bereikt heeft, wordt naar een passende plaats op een andere onderwijsinstelling gezocht.

Daarnaast kunnen onze groepen maximaal 32 leerlingen herbergen, al streven wij naar een gemiddelde van 25-28 leerlingen per groep. Het harde maximum dat wij hanteren qua groepsgrootte is dus 32 leerlingen.

Overige grenzen zijn: De aanpassingen aan het gebouw moeten bouwkundig en financieel haalbaar zijn, ernstige verstoring van rust en veiligheid, structurele en intensieve lichamelijke verzorging en/of revalidatie, ernstige verstoring van het leerproces van andere kinderen en de aanwezigheid van al meerdere kinderen met een handicap in de groep en/of op school

8. RANDVOORWAARDEN VAN DE SCHOOL

Voor een goede uitvoering van het schoolondersteuningsprofiel wordt scholing en/of coaching van leden van het team als een voorwaarde beschouwd. Het team is geschoold in duurzaam leren door boeiend onderwijs. De IB-er begeleidt de leerkrachten in het handelingsgericht werken. De leerkrachten zijn bekend met opbrengstgericht observeren. Verder is er gekozen voor het inzetten van klassenbezoeken door de leerkrachten en IB-er naast de klassenobservaties die door de directie worden uitgevoerd.

Wij zijn een onderwijsinstelling en dat is onze verantwoordelijkheid. Onderwijs is onze eerste taak. De leerling moet leerbaar zijn binnen de doelen van de school. Wanneer er sprake is van een specifieke belemmering moet de leerling, eventueel met externe hulp, "zelfredzaam" zijn. De begeleiding van de

ambulante begeleider en/of andere externe deskundige moeten passen binnen de kaders van onze school.

9. CONCLUSIE EN AMBITIE

De Oranje Nassauschool geeft veel aandacht aan het welzijn van de kinderen. Wij houden een goede balans vast tussen de cognitieve ontwikkeling en de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen.

Onze ambitie is om te voldoen aan de basisondersteuning zoals vastgesteld door Unita in september 2013. Hiervoor wordt ingezet op Boeiend onderwijs, Handelingsgericht werken, Opbrengstgericht werken en observeren, collegiale samenwerking en kennisdeling. En zoals eerder gesteld bij Randvoorwaarden van de school, blijft scholing en/of coaching op deze gebieden noodzakelijk.

Sinds het laatste inspectiebezoek hebben wij een aantal punten tot verbetering gerealiseerd:

- We werken volgens HGW, hierbij werken wij met groepsplannen en groepsoverzichten
- We hebben een beleid leerlingenzorg vastgesteld, waarin HGW schematisch is vastgesteld in het jaar.
- We zijn een lerend team en een lerende organisatie, gericht op het verhogen van een professionele leergemeenschap. Dit uit zich in teamleren, leren van elkaar en gebruik maken van elkaars sterke kanten.
- We gaan ZIEN per 2017-2018 implementeren
- Bij de lessen noemen wij de leerdoelen, zodat de leerling weet wat we gaan leren en hierop kan reflecteren. Zo wordt de leerling meegenomen in zijn eigen onderwijsproces.

De komende periode willen wij verder ontwikkelen:

- We willen nog sterkere trendanalyses uitvoeren, waarbij iedereen laat zien waar zijn of haar groep staat. Hierbij staat niet verantwoording voorop, maar het bekijken van onderwijsleerprocessen om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Hiermee samenhangend willen wij de zorg nog systematischer en planmatiger benaderen
- Dit houdt in dat wij het werken met groepsplannen systematischer en planmatiger benaderen, waarbij de groepsplannen duidelijk de functie van een werkdocument hebben. Gericht op het verhogen van de opbrengsten van iedere leerling.
- De sociale opbrengsten willen wij met behulp van ZIEN structureel analyseren, zodat wij ook op dit gebied nog systematischer en planmatiger te werk kunnen gaan.

10. STAND VAN ZAKEN T.A.V. DE BASISONDERSTEUNING

Zie bijlage Scan IJkpunten.

	Vaststelling door bevoegd gezag d.d.
	Advies (G)MR d.d.

	Bijlagen: 1. Scan IJkpunten basisondersteuning
--	---

	2. Document 'basisondersteuning Unita', vastgesteld 18 september 2013.
--	--